

DONACIJA SLIK PRIJONA MARUTA SLOVENSKEMU ETNOGRAFSKEMU MUZEJU

Z razstavo *Indonezija – odsevi življenja*, ki sodi v programski sklop predstavljanja zunajevropskih kultur, je od 15. maja do 22. junija 2003 gostovala v Slovenskem etnografskem muzeju ustvarjalnost indonezijskega arhitekta in slikarja Prijona Maruta.

To je bil tretji indonezijski kulturni dogodek, ki ga je priredil Slovenski etnografski muzej. Prvi se je zgodil julija 1998 z odprtjem razstave *dr. Mojce Terčelj*, ki je predstavila in študijsko obdelala Beblerjevo indonezijsko zbirko SEM. Drugi je bil septembra 2001, ko je SEM ob praznovanju indonezijskega nacionalnega dne, ki se je odvijalo v muzejskih prostorih, prejel v dar za muzejsko indonezijsko zbirko dragocen 100 let star sarong »tapis« iz Lampunga.

Idejo in pobudo za tretjega, razstavo slik Prijona Maruta v SEM, je dal Djalil Usman, Indonezijec, ki že dolga leta živi v Sloveniji. Tako se je Prijono Maruto po več kot tridesetih letih prvič vrnil v deželo svojih igrivih študentskih spominov. S

Človek - bivol, 2002

Slovenija, kot se je spominjam, 2002

Prijono Maruto z arhitektom Vojtehom Ravnikarjem, prijateljem iz študijskih let v Ljubljani
(foto: Nada Žgank, 2003)

številno družino je prišel v Slovenijo, kjer je študiral in do danes ohranil prijatelje med arhitekti, s katerimi se še vedno lahko pomeni v slovensčini.

Razstavljenih je bilo 24 del. Ob zaključku razstave je Maruto v znak priznanja in sreče ob vrnitvi v Slovenijo muzeju podaril kar trinajstih slik. Njegova donacija pomeni za SEM novo pridobitev, obogatitev indonezijske muzejske zbirke in likovne zbirke in – kot je dejala na slovesnem odprtju mag. Inja Smerdel – “razstave ne bi bilo, če ne bi bili zares “muzej o ljudeh in za ljudi”, če ne bi bili odprti za ustrezne pobude – tudi posameznikov – in če ne bi bilo prijateljstva: med posamezniki, ustanovami in državami”.

Naslov ene od trinajstih podarjenih slik je “Slovenija, kot se je spominjam”, na kateri je videti Triglav in Slovenko v noši z avbo na glavi. Naslikal jo je kot pozdrav Ljubljani, na katero ga vežejo spomini na študentska leta. Naslovi ostalih dvanajstih slik so: Rojstvo Vodje, ko so Sonce, Jupiter, Zemlja in Luna poravnani; Človek – bivol; Mati Zemlja 2002; Materino učenje o življenju; Boginja riža (Dewi Sri); Wali Songo, Devet muslimanskih duhovnikov in obljub; Ljubimec I; Semar Ngajewentah, Semar prihaja na Zemljo; Boginja miru; Kalimongso – sprememba moči; Revolucija – Shiwina jeza; Ko pride čas. Vsa umetniška dela iz donirane zbirke so narejena v tehniki olje na platno, velikosti 100 x 100 cm, razen slike Ko pride čas, katere dimenzije so 100 x 140 cm, nastala pa so med letoma 1999 in 2003.

Maruta povezujejo s Slovenijo njegova študijska leta. Leta 1969 je v Ljubljani magistriral iz arhitekture, eno leto (1967) je obiskoval tudi Slovensko akademijo

za likovno umetnost. Na slikarskem področju je debitiral prav v Sloveniji, ko je v letih 1967–1968 sodeloval v projektu “Mir, humanizem in prijateljstvo med narodi”, ki so ga sofinancirali Združeni narodi. V Indoneziji je imel prvo samostojno razstavo leta 1979 v Centru umetnosti Ancolo v Džakarti. Pozneje je imel vrsto skupnih slikarskih razstav vse do danes, predvsem v Džakarti. Dejaven je tudi kot arhitekt, med drugim je projektiral Center za oblikovanje v Džakarti, Trgovsko središče King Plaza, Hotel Zafiro na otoku Batam, šolo v Magelangu na Javi itd. Več kot dvajset let je delal na oddelku za urbanizem v Džakarti.

550 Prijona Maruta kot slikarja uvrščajo med magične realiste. Njegovo slikarstvo je meditativne narave, v njem odseva svobodni umetniški izraz, ki je poln dinamičnih simbolov življenja, napetosti in razmišljanja, kjer se zlivajo zahodni in vzhodni kulturni vplivi. Zgleduje se po evropskih slikarjih – sam navaja Chagalla, Moneta, Gauguina in Van Gogha. Njegova dela ohranjajo mistične legende indonezijske tradicionalne kulture in vrednote. Teme črpa iz bogate mešanice indonezijske tradicijske kulture in umetnosti, iz indonezijskega vsakdanjika, tradicionalnih božanstev, iz verskih obredov, iz tradicije svojega okolja, iz meditativne in retrospektivne filozofije. Umetnik svojo zahodno izkušnjo meša z indonezijsko duhovno kulturo.

»Prijono verjame, da je prava sreča v zavedanju resničnosti o sebi. Edini cilj človekovega življenja je vizualizacija te resničnosti. Drevo živi v semenu in seme živi v drevesu, ker sta seme in drevo eno in isto. Ko gledamo seme, ga ne moremo videti v drevesu, vendar je drevo v resnici zajeto v seme. Zavedanje te resničnosti nam omogoča, da razpoznavamo svojo pravo obliko. Ljudje se resničnosti približujemo slepi, dokler gledamo navzven. Samo z gojenjem pogleda navznoter, vase, lahko dosežemo notranje božanstvo. Zavest o notranjem božanstvu nas pripelje do zavesti o “kozmičnem božanstvu”.« Tako je povedal Prijono na svoji razstavi Indonezija – podobe življenja.

Nina Zdravič Polič